

Raadsplein besluitvormend

Datum 6 oktober 2014

onderwerp	Huishoudelijke Hulp
portefeuillehouder	Nelleke Vedelaar
informant	Schotman, CJ (Chris) 2446
eenheid/afdeling	Ontwikkeling OWS
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Raad Hulp bij het Huishouden 2015 Bijlage: Scenario's Hulp bij het huishouden 2015 Bijlage: Presenatie VVD Scenarios debat HH Bijlage: Korte terugblik debatronde 22-09-2014- Huishoudelijke hulp

Voorgesteld besluit raad

- 1 De hulp bij het huishouden in 2015 voort te zetten als een maatwerkvoorziening en hierbij uit te gaan van:
 - Het bieden van continuïteit van de ondersteuning voor cliënten;
 - Het inzetten van de hulp bij het huishouden als onderdeel van integrale arrangementen met andere maatwerkvoorzieningen zoals de begeleiding.
 - Het voorkomen van een stapeling van organisaties die eigen bijdrage innen;
 - Het bieden van ruimte aan de aanbieders om vanuit innovatie te komen tot nieuwe resultaatgerichte ondersteuning waarbij de inzet op het sociale netwerk en de voorliggende voorzieningen onderdeel uitmaken.
 - Het maken van afspraken met aanbieders hulp bij het huishouden als onderdeel van de aanbesteding diensten in en aan huis waarbij de afspraken worden vastgelegd in raamovereenkomsten. Hierbij wordt een tarief gehanteerd van €21 voor HH1 en € 23 voor HH2.

Beslisnota voor de raad

Datum 5 september 2014

Openbaar

Onderwerp	Hulp bij het huishouden 2015
Versienummer	2
Portefeuillehouder	N. Vedelaar
Informant	Suzanne Bruns
Eenheid/Afdeling	Sociale Zaken en Werkgelegenheid / SZA
Telefoon	(038) 498 4057
Email	S.Bruns@zwolle.nl

Bijlagen

1. Bijlage "Scenario's hulp bij het huishouden"

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

- 1 De hulp bij het huishouden in 2015 voort te zetten als een maatwerkvoorziening en hierbij uit te gaan van:
 - Het bieden van continuïteit van de ondersteuning voor cliënten;
 - Het inzetten van de hulp bij het huishouden als onderdeel van integrale arrangementen met andere maatwerkvoorzieningen zoals de begeleiding.
 - Het voorkomen van een stapeling van organisaties die eigen bijdrage innen;
 - Het bieden van ruimte aan de aanbieders om vanuit innovatie te komen tot nieuwe resultaatgerichte ondersteuning waarbij de inzet op het sociale netwerk en de voorliggende voorzieningen onderdeel uitmaken.
 - Het maken van afspraken met aanbieders hulp bij het huishouden als onderdeel van de aanbesteding diensten in en aan huis waarbij de afspraken worden vastgelegd in raamovereenkomsten. Hierbij wordt een tarief gehanteerd van €21 voor HH1 en € 23 voor HH2.

Inleiding

Op 30 juni 2014 heeft u het uitvoeringsprogramma "Diensten in en aan huis" vastgesteld. Hierin is opgenomen dat de mogelijkheid wordt onderzocht om schoonmaakondersteuning in te richten als een algemene voorziening.

In deze nota worden verschillende scenario's uitgewerkt en voorgelegd zodat een besluit kan worden genomen over de wijze waarop de hulp bij het huishouden in 2015 wordt georganiseerd en ingekocht.

Hulp bij het huishouden in 2015

In de nieuwe Wmo wordt de taak van de gemeente als volgt omschreven:

"Het ondersteunen van de zelfredzaamheid en de participatie van personen met een beperking of chronisch psychische of psychosociale problemen zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving."

Datum 5 september 2014

De hulp bij het huishouden (HH) komt terug in de definitie van zelfredzaamheid waarin staat opgenomen: “in staat zijn tot het uitvoeren van de noodzakelijk algemene dagelijkse levensverrichtingen en het voeren van een gestructureerd huishouden”.

Op basis van deze nieuwe omschrijving zijn er gemeenten die onderscheid aanbrengen tussen schoonmaakondersteuning en ondersteuning bij het voeren van een gestructureerd huishouden. Bij dit onderscheid wordt uitgegaan dat schoonmaakondersteuning (behoefte aan een schoon huis) een eigen verantwoordelijkheid is waarvoor mensen als dat nodig is zelf ondersteuning kunnen inkopen. Het gaat in dit geval bijvoorbeeld om mensen met een gezond verstand maar met fysieke beperkingen. Daarnaast zijn er mensen met een lichamelijke of verstandelijke handicap of een chronische ziekte waarbij er meer aan de hand is dan alleen schoonmaken. Het gaat hierbij om het goed laten functioneren van het geheel en het aanbrengen van structuur ook ten aanzien van andere zorgvragen. In dit geval wordt hulp bij het huishouden verstrekt in de vorm van een maatwerkvoorziening

Huishoudelijke hulp toelage (“tientje van van Rijn”)

Het kabinet stelt in zowel 2015 als in 2016 € 75 miljoen per jaar extra beschikbaar voor de huishoudelijke hulp toelage. Met deze middelen hoopt het Kabinet dat ongeveer 10 duizend mensen extra in de huishoudelijk hulp in loondienst kunnen blijven werken. Het kabinet dringt er op aan om de inzet van deze middelen te betrekken bij de afwegingen van de arbeidsmarkteffecten van de uitvoering van de hulp bij het huishouden. Het gaat voor Zwolle om een bedrag van jaarlijks € 480.972. De voorwaarden voor de inzet van deze middelen zijn dat deze bijdragen aan het langer behoud van volwaardige werkgelegenheid en tot extra door betrokken aanbieders geleverde uren huishoudelijke hulp.

Voorstel Hulp in het huishouden in 2015

Op basis van de uitwerking van de verschillende scenario's ten aanzien van de uitvoering van de hulp bij het huishouden (zie bijlage) en de extra middelen die het Rijk beschikbaar stelt om te stimuleren dat mensen in de huishoudelijke hulp in loondienst kunnen blijven werken, stellen wij voor de hulp bij het huishouden te blijven organiseren als een maatwerkvoorziening. Wij blijven uitgaan van de huidige door u vastgestelde basistarieven van € 21 voor HH1 en € 23 voor HH2.

Beoogd effect

- Het uitvoeren van de HH binnen de beschikbare financiële middelen;
- Het bieden van kwalitatief goede ondersteuning voor inwoners die dat nodig hebben;
- Behoud van werkgelegenheid.

Argumenten

Er zijn verschillende scenario's uitgewerkt (zie bijlage “Scenario's hulp bij het huishouden”) Scenario's 1 en 2 gaan uit van het continueren van de hulp bij het huishouden als een maatwerkvoorziening. Scenario 1 sluit aan op de huidige situatie. Scenario 2 gaat uit van een resultaatgerichte financiering waarbij de aanbieder een prikkel heeft om op een efficiënte en effectieve wijze het resultaat (een leefbaar huis) te bereiken.

Datum 5 september 2014

Scenario's 3 en 4 gaan ervan uit dat schoonmaakondersteuning een eigen verantwoordelijkheid van inwoners is. Schoonmaakhulp wordt een voorziening die iedereen zelf kan inkopen bij een thuiszorgorganisatie, bij een bemiddelingsorganisatie of op de particuliere markt (scenario 4). Dit kan in de vorm van een algemene voorziening (scenario 3). Met de aanbieders van schoonmaakondersteuning wordt een contract afgesloten waarin afspraken worden gemaakt over het tarief en de kwaliteit van de dienstverlening (raamcontract). Omdat het gaat om een algemene voorziening kan een inwoner zelf rechtstreeks diensten inkopen bij deze aanbieders. Voor inwoners met een laag inkomen kan het een knelpunt zijn om deze ondersteuning zelf in te kopen. De keuze kan zijn om deze groep financieel te ondersteunen.

Wij zijn in gesprek met de huidige aanbieders van de HH en zij geven aan dat zij ruimte en innovatiemogelijkheden zien in de ondersteuning. Het gaat dan onder andere om het nog beter aansluiten op het sociale netwerk en het activeren daarvan, aansluiten op voorzieningen/initiatieven in de wijk, flexibelere inzet ondersteuning waarmee zij kunnen sturen op de wijze waarop het resultaat wordt bereikt. Dit biedt ruimte voor scenario 2 waarbij de HH als maatwerkvoorziening wordt georganiseerd.

Op grond van de in de bijlage bijgevoegde verkenning van de scenario's wordt voorgesteld om de komende periode te kiezen voor scenario 2: HH als maatwerkvoorziening met een resultaatgerichte financiering:

- Voorkomt scherp werkgelegenheidsverlies voor de werknemers HH.
Een afname van werkgelegenheid zal bij een maatwerkvoorziening meer geleidelijk verlopen vergeleken met een algemene voorziening. Bij een algemene voorziening betalen mensen zelf de kostprijs waardoor het grootste deel van de mensen zal kiezen voor een alfa-hulp danwel iemand betalen uit hun netwerk waardoor de werkgelegenheid voor mensen in loondienst drastisch zal afnemen.
- Zorgt voor continuïteit van ondersteuning voor cliënten: mogelijkheden voor aanbieders om maatwerk te leveren omdat de financiering resultaatgericht is. Bij een algemene voorziening kopen mensen een vast aantal uren in. Ingeval van een maatwerkvoorziening waarbij het resultaat centraal staat, ontstaat er ruimte voor de aanbieder om de ondersteuning flexibel in te zetten (zoals het schuiven van uren) waardoor de mensen die ondersteuning krijgen die ze op dat moment nodig hebben. Hierin ligt gelijk de prikkel voor aanbieders om niet meer ondersteuning te leveren dan nodig is maar juist te investeren in het sociaal netwerk.
- Het innen van de eigen bijdrage van een maatwerkvoorziening loopt via het CAK :hierdoor wordt voorkomen dat er een stapeling ontstaat van organisaties die eigen bijdragen innen;
- HH blijft een maatwerkvoorziening, toekenning via het Sociaal Wijkteam en maakt onderdeel uit van het integrale ondersteuningsplan. Het Sociaal Wijkteam zal vanuit de kanteling eerst kijken naar de inzet van het sociaal netwerk en voorliggende voorzieningen. Pas als deze niet voldoende zijn, wordt een maatwerkvoorziening ingezet. Hulp bij het huishouden als een maatwerkvoorziening maakt het mogelijk om te komen tot nieuwe integrale arrangementen met andere maatwerkvoorzieningen zoals de begeleiding.
- Dit scenario biedt de aanbieders de ruimte om vanuit innovatie te komen tot nieuwe resultaatgerichte ondersteuning waarbij de inzet op het sociale netwerk en de voorliggende voorzieningen onderdeel uitmaken.

Datum 5 september 2014

- Omdat deze optie de werkgelegenheid van de werknemers in loondienst behoudt, kan in 2015 en 2016 zeer waarschijnlijk gebruik worden gemaakt van de huishoudelijke hulp toelage.

U heeft basistarieven vastgesteld van € 21 voor HH1 en € 23 voor HH2 (18 november 2013). Wij stellen voor deze tarieven in 2015 ook te hanteren. Het is mogelijk om met deze tarieven binnen de financiële kaders te blijven, mits er een invulling wordt gegeven om het totaal aantal uren aan HH te verminderen.

Risico's

Het risico is dat de vraag naar HH blijft toenemen en/of de ondersteuning die de aanbieders leveren onvoldoende innoveert waardoor de kosten voor de HH het beschikbare budget overschrijdt. De Wmo blijft in alle voorgestelde varianten een open-einde regeling. Voor het kunnen beheersen van het budget ligt er een belangrijke gezamenlijke verantwoordelijkheid bij het sociaal wijkteam en de aanbieders. In het geval dat het in gezamenlijkheid niet lukt om de financiële doelstellingen te realiseren zal opnieuw naar de verschillende scenario's gekeken moeten worden en zal een nieuwe afweging ten aanzien van de prijs en de organisatie van de HH, gemaakt worden.

Financiën

Het budget voor hulp in het huishouden wordt in 2015 met € 2,5 mln. en in 2016 nog eens met € 1,0 mln. gekort. De totale korting bedraagt daarmee € 3,5 mln. op een totaal budget van € 12 mln. Wij hebben gekozen voor een getrapte afbouw van het budget met € 1,0 mln. per jaar. Pas in 2018 hoeft de volledige afbouw te zijn gerealiseerd. De opgave voor het realiseren van de besparing zijn daardoor in 2015 nog minder rigoureus waardoor er financiële ruimte is om te kiezen voor scenario 2: HH als maatwerkvoorziening met een resultaatgerichte financiering.

Communicatie

In het kader van de bestuurlijke aanbesteding van de diensten in en aan huis vinden gesprekken plaats met de aanbieders en de participatieraad en zal deze beslissing verder worden uitgewerkt in een overeenkomst.

Vervolg

Hulp bij het huishouden als maatwerkvoorziening maakt onderdeel uit van de aanbesteding van de diensten in/aan huis. In dit traject worden afspraken gemaakt en vastgelegd in raamovereenkomsten.

Openbaarheid

Nota is openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

Datum 5 september 2014

mevrouw R.E. Riemersma MCM, secretaris